

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Szereblike njeđzelske łopjena.

Wudawa Ɣo kōzdu Ɣobotu w Smolerjez knihiczišczeńni w Budyschinje a je tam sa sctwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

2. njeđzela po tšjoch kralach.

Romst. 12, 9—16.

Zaposthoł Pawoł napomina naž
k prawej lubosćzi

1. k Bohu w njebjěbach,
2. k našchim Ɣobuczłowjetam na semi.

1. „Lubujeće Boha w njebjěbach!“ hdyž to kaž wysche přenjeje tasle sakonja napišane steji, Ɣo s tym prajicž njeđyrbi, Ɣo je mjes lubosćzu k Bohu a cžłowjetam tajki wulki rosdžěl, kaž Ɣu njebjěba wyschiche hacž semja, Ɣo žadanje lubosćze k Bohu tak wjele wyschiche steji hacž žadanje lubosćze k bližšchemu. Pawoł mjenuje ju swjast dokonjenja. Wona je swjast, kiž njebjěba se semju wjaša. Bóh je Ɣwojeho Ducha do našchich wutrobom wulał, w kotrymž dyrby „horzy“ bycž w lubosćzi, kotraž je s njebjěb, kaž Ɣwjate pišmo praji: „Lubosć k Bohu je wulata do našcheje wutrobny.“ Bjes lubosćze k Bohu njeje žana lubosć k Ɣobuczłowjetam a bjes lubosćze k bližšchemu žana lubosć k Bohu. Wysche mnohich napominanjow w tym tekšće mohli napišacž: „Wšitko w lubosćzi“, kaž je we wšitkich kasnjach žadanje lubosćze wopšhijate a „lubosć“ je „sakonja dopjeljenje“. Nětko pał Pawoł wošebje napomina: „Lubosć njebudž falschna“. Falschna lubosć pał po prawom žana lubosć njeje, kaž wopacžny pjenes wopravdže jako pjenes njeplaczi. Psched krótkim Ɣo w Rominach cžitasche: W měsće Ɣo drohotna stota nadoba pschedawasche, na kotruž Ɣo s džěla wjele Ɣadzěsche.

Stóněžnje Ɣo wulki dejmant pschešadžowasche. Wjele Ɣo Ɣadzěsche, ale pschešadžowarjej pschezo došč njeběsche. Wón pschezo sažo rjanosć dejmanta wusběhowasche. Duž jedyn pschistupi a sawoła „dejmant je falschny!“ Nětko to wěricž njechasche. Wón wsja mały instrument se saka, rošbi dejmant a hlaj: wón běsche Ɣama schlenža. Tak je husto s našchej lubosćzu. Kajkaž wopravdže je, móže Ɣo jenož snutškonnje widžecž. Blyšcžate swonškonne husto jeba. Njch wjele Ɣo swonškonne se wšchelakim blyšcžom pscha, ale hdyž bliže hladaš, je wšitko falschne. Tak je husto s našchej lubosćzu. Wona Ɣo husto jako Ɣama Ɣebicžnosć wupošajuje. Hdyž wudawachmy, Ɣo bližšeho pytachmy, tam pytachmy Ɣami Ɣebje. Šcžož Ɣo dejmant sda, běsche hubjena pišana schlenža, w kotrejž Ɣo Ɣami wobrasowachmy. Hdyž dyrbi Ɣo lubosć k Bohu prawa wopošacž, dyrbi Ɣo cžinicž po Ɣłowach Pawołowych: „Hidžće to šte a džeržće Ɣo k dobremu. Njebudžće lěni, šcžož cžinicž macže. Škuzčće šnješej.“

2. Našcha lubosć njebudž falschna — tež niz k našchim Ɣobuczłowjetam, kotrychž mamy, hdyž Boha sa Ɣwojeho Wótza wobhladujemy, sa Ɣwojich bratrow wobhladowacž. To je šchrystuš dokonjał. W nim a psches njeho je Bóh našch Wótž. Duž mamy jich lubowacž. „Bratska lubosć mjes wami budž wutrobna. Š cžesćzu mjes Ɣobu sašhadžejeće.“ Lubosć pał dyrbi tež Ɣmilna bycž, Ɣo Ɣo „po potrebnosćach Ɣwjatych horje bjerjemy a plakamy s tymi, kiž plakaju.“ Tak cžinjesche tón šnješ na kwapu w šana a pschi rowje Lazarušowym. Prawa lubosć

skutkuje tež jenake smyšlenje. „Mějće mjes kóbu myšl“,
 kiž „k nistim kó dđeržec“ wuczi. Nětko hišće jene,
 šhtož je króna lubosće, s dobom najčžešče: lubosć k nje-
 pscheczelam. „Žohnujće tych, kiž waš pschescžehaju.“
 Nasch Ebóžnik a Schčžepan staj nam s krašnym pschikladom.
 Tak je Pawol w schuli swojeho mištra pschescžehanja kó
 wotwuczil a pschezo bóle wotpoložal koreho Sauluša.
 Šhtož nasch lubosći sadžewa, je stary hrěšny čłowjet.

„Šy ty, lubosć, porucžila,
 So kó mamy lubowacž,
 Daj, so morwa dušcha žiwa
 Na lubosći mohla stacž;
 So tež lubosć wot kó damy
 A so kóždy wě, šhto kómy,
 So my jedyn narod mamy
 A sa jenoh' stejimy.“

Či we stym čašu spytane domjaze brědki.

(Romsk. 12, 7—16.)

Stóš (464): Šdyž Bóh tu kžžu njetwari —.

Šdyž čzma bč čłowistwo wobdała,
 Nam šwětlo s Boha šesthadža;
 Bóh šwětlo je a žiwjenje,
 A jašnosć jeho šjewjenje!

Nětk w šwětle hodownym je nam
 Čžer wotewriena k njebžkam,
 So jako šchescžijenjo tu
 Šucz namakamy k žiwjenju.

Či poskicžuja domjaze
 Šso brědki, derje spytane,
 Kiž w čašu stym šu witane,
 Šdyž tyschicž čžžnota naš čže:

Še šwěrnosć, lubosć, dowěra,
 Kiž dušchi pokoj podawa;
 Š nej šebi wupšch wutrobu,
 Tak šchžžku šmėjšch špodobnu!

Budž w powołanju wutrajny,
 So w šlužbje swojej šwěrnny šy;
 Nječ šlužba, kajkaž hdy byčž čže,
 Še Bóža twoje žiwjenje!

Šso horžy w duchu wopokaž,
 So lubosć šprawnu k bratram mašch;
 Šte hidžo dđerž kó k dobremu,
 — Tak pónidže s Boha k lěpschemu!

A dowěru staj na Boha,
 Kiž s milosće čže pschewodža;
 Šo wopišnje čžin šnjewnym,
 Tak nješawutlišch w čašu stym!

Kad žohnujesch a nješwarisch,
 Šso k želazemu stowaršchisch;
 Myšl wyšoko čži njelěta,
 Še šprawnje wšchudžom ponižna.

Tak wješely we nadžiji,
 Tež ščerplimy we čžžnosći
 A w modlenju šy wobstajny,
 — Čžag wužiwajo špodobny! —

U.

Hlucha kemšikhodžerka.

Šhuda hlucha žona, kotraž hižom lěta dolho žaneho šynka ša-
 šlyšchala njebč, tola porjadnje kemšichi kchodžerke. Šy šebi šnano
 pomyšlišch, so wšchaf bčšche to žyle njetrěbne a so budžišche wona
 radšcho domach wostacž dhyrbjala. Nětk, kiž kó tež nad tym
 džiwasche, kó ju ras woprašcha, čžeho dla dha pschezo kemšichi
 kchodži, hdyž tola ničžo šlyšchecž njemóže. Wona wotmolwi: „Ša
 do Bóžeho domu kchodžu, dokelž mam jón lubo a rada po Bóžich
 pucžach kchodžu. Šo šbudžuje we mni tak někotru dobru myšl wo
 tekšče, hdyž je mi jón moja šukodžina pokasala. Tež šacžuwam
 kó w žyrkwi bóle w Bóžej bliškosći a jeho wěrjazych, a pschede
 wšchém, ja dđeržu to sa šwoju pschikšchinosć a sa šwoje přjedne
 prawo, Bóhu šjawnje šlužicž na to wašchne, kaž je wón porucžil.“

Kajki porok je pschiklad tuteje hlucheje žony sa wšchitkich tych,
 kotsiž šjawnu Bóžu šlužbu šamo na wyšokich šwjatych dnjach
 šnadnych pschicžinow dla šatomdžuja! Nětk ras s polnym
 prawom džššche: „Šbžde male džčžo, kotraž porjadnje kemšichi kchodži,
 k temu kóbu pomha, so kó powšchitkowne wašchne w tym na-
 štupanju napina.“ A tak je to nušne!

F.

Budž so mnu ty!

(Geibel.)

O šnježe, kotr'hož we mni noschu,
 Budž so mnu ty!
 Čže, škala, w šbožu, w nušy prošchu:
 Budž so mnu ty!

Mje šwarnuj wšchaf pschi šradnej šrudni
 Ššched hordosćžu!
 A šym-li ja a moji šrudni,
 Budž so mnu ty!

Budž s rožu twoje žohnowanje
 Mi šlabemu.
 Ach, so mčl frute došhwanje,
 Budž so mnu ty!

O moja mčž, o jašnosć šlónža,
 Mój trošcht šy ty!
 Šacž do pošlenjoh' šbžžnoh' kónža
 Budž so mnu ty! Šurij Bróška.

Proch šetrijeny?

Něhdže mějšche kó wurjadny šwójbnny šwjedžen wotbyčž; na
 njón bč tež šnjew šarar pschepošcheny.

„Še bčšy wšchitko w dobrym rjedže?“ kó hospodar šwoju
 mandželšku woprašcha.

„„Wšcho je hotowe, ty móžesch šnjewa šararja šawolacž““,
 špróžniwa Marta šnapšchecžiwu.

„Šnjew šarar je šwucženy, kó pschezo sa bibliju prašchecž; je
 s naschje šwójbnneje biblije proch šetrijeny?“

„„Mój božičko, na to budžich škoro pošabyla; to by mi
 tola wulžy njelubo bylo, by-li šnjew šarar naschu bibliju takle ja-
 prošchenu do rukow doštal““, macž štrachocžiwje rjekny.

A twoja biblija, luby čžitarjo?

F.

Móz Božeho słowa.

(Potraczowanie.)

Sanowe pschemenjenje sda so jeho prjedawšchim towaršcham jara džitwne, a woni njewjedža, sčto je so s nim na jene dobo stało: wón njezhodži wjazy do korežny, wón so wjazy njewopiva, wón so žaneje kharthy wjazy njedótka; wón je czichy, smérny, snjepliny człowjek. Sdnyž je sam, dha febi knihi wošmje a czita, a we konjenzu febi kherluschowe sčtuczki spěwa. Seho towaršchojo njembža srošmicz, kať je so s nim pschemenilo; nětotši mēnja, so je khory; drusy praja, so je sawjerczany a so so jemu mošy kaža. Seho knjes pať bēšche Sanej dobry a džesche: ja wēm, sčto jemu je. Nichtó drubi njeje nad tym wina, hačž tón nowy mufarški předať, kiž je k nam do mēsta pschicžahnył a ke kotremuž San kōždžicžku njedželu ke mšchi bēha; tón je jemu hłowu sawjerczał. To dyrbi s mojim khadlicžku sašo hinať byčž; ja chzu jeho wustrowicž.

A kōždu njedželu, hdyž so ke mšchi swoni, dyrbi San nětko konjow ředlacž a je s wojim knjesom přjecž jēchacž. Wón to njedželu dopořdnja njerady czinjesehe, ale sčto řej chze, wón dyrbi pořluchacž. A tať je to jemu njedželu kaž druhu. Sana boli wutroba, so tež njemōže řwjaty adventski cžař ke mšchi hičž, a tež niž rōczny řwjedžeň hodow; tola wón mjelcži a cžerpi. Na ranje noweho lēta, jaťo wschitzy řluzobni řwojemu knjesej generalej řbože k nowemu lētu pscheja, pschistupi tež San k njemu a pscheje řbože, pschistajiwšchi: hačž so wón k nowemu lētu tež hrēcha njeboji, so jeho kōždu njedželu wot kemšchow wotdžeržuje, a hačž mōže psched Bohom samolwicž, so jemu wschitku duchownu jēdž wottorhuje a jeho tať k wēcznemu řatamanštwu cžeri; a hačž wón njewē, sčto je tym hrožene, kōřkiž cžłowške dusche pohorřchuja?

Tajke předowanje, tajke hroženje, to njebē nichtó generalej k nowemu lētu prajił, a nětko to jemu jedyn jeho řluzobnikow do woczow prajesche; to bē psche wschu mēru! Seho žyła lubořč pschecžiwō Sanej bē na jene dobo přjecž: se řlobami pschikaže wón jemu mjelcžecž, a ma hnydom s jeho řluzby a domu wustupicž, a tež niž hodžinku njeřmē dale pschi nim wostacž; tajkeho sawjercžaneho cžłowjeka njemōže wón dale trjebacž a nočze žaneho kōlwrotnika.

Tať pschindže San na jene dobo je řluzby a s khlēba. A sčto nětko? To wón hišcže njewjedžesehe, ale spuschcžesehe so na Boha a wēřjesche, so budže so Wōh sa njeho řtaracž; pschetož Bože řklowo jemu pschikafuje a řlubi: wschitku řwoju řtarořč cžihacže na njeho, pschetož wón so sa wař řtara! —

*
*
*

Saťo bē San je řluzby a s khlēba, džesche wón k řwojim kšesecžijanskim pschecželam, k tej plokaticžki a k jeje towarštwu, a powjedasehe jim řwoje podāžjenje, řo jich praschejo, sčto ma nětko řapocžecž, tať dołho hačž řešo řluzbu njenamata. A cži radžachu jemu, so by kusť wikowanja řapocžal. Wón nakupi febi teho dla banty, řchnōřki, žanki a řlepy a řhodžesehe potom s brēmjeschkom, s řohcžom a s nožicžkami po domach w mēře a na wřach wokoło a pschedawasehe. Wón so njedžesehe do teho řchikowacž, mēřesehe řbože a řiwjesche řo jara derje wot řwojeho pschekupštwu; mōžesehe tež pschezo wjazy a řepsche twory nakupicž a pschedawacž, a napōřledku ničō druge njepřekupowasehe, hačž brabantřke řlepy. Njepřtasche tež teho dla žaneje drugeje řluzby pola knježich, ale wosta pschi řwojim pschekupštwu.

Nēhdy řo jemu hubjenje eňdže na jeho pucžowanju. Wón je wschitke řwoje twory rořpsčedať, je na dompucžu, ma wjele pjenjes, s kotrymiž chze kupžam pčacžicž, wot kotrychž ma řwoje twory, a ma hišcže wjele pjenjes wysche. Ale w nozy bu wobřranjenty w hospodže a nasajtra nima ničō. Nětko je s nim

hubjenscho dnyžli tehdom, jaťo bē se řluzby wuhnaty. Tehdom njemēřesehe ani řluzby ani khlēba, ale mēřesehe tola nēřčto pjenjes; nětko pať nima ani khlēba, ani pjenjes, ale ma hišcže wjele dołha. Srudny pschindže do Amsterdama. Wón dže a pschindže do řwojeje hospodhy k bohatemu pschekupžej, kotremuž je najwjazy winojty; pschetož wón je s jeho klawow řkoro wschitke twory hjes pjenjes brať k řwojemu pořlednjemu pucžowanju, na kotrymž bēchu jeho duzy dom wobřranjli. Tu chze něotre dny wostacž a woczafacž, sčto budže móž dale řapocžecž; a pomyřli febi tať: Budže-li mi tutōn pschekupž sam wot řebje druge twory pořticžowacž, přjedy hačž jemu sčto praju, dha chzu s teho pōřnacž, so mam řwoje pschekupštwō dale wjeřč, jeliso pať njebudže, dha wēm, so dyrby pschecžacž; a potom chzu hičž na kōdž a řo tam pschistajicž sa wotrocžka a řluzicž, hačž řwōj dołh njesapčacžu. Sa něotre dny řjekny tutōn pschekupž k Sanej: cžehodla njepřchindže a febi druge twory njewubjera k dalischemu pschekupowanju? San řkorži jemu, kať je řo jemu duzy dom řlē řesčlo, a kať řu jeho wobřranjli; a so nima nětko ničō a so njemōže řwōj řtary dołh řapčacžicž, wjele mjenje na to myřlicž, so by druge twory brať a febi wjetřchi dołh na řchiju řkōžil; k temu tež njesnaje a nima nikoho, kiž by sa njeho rukowal. „Sdnyž dale ničō njeje hačž tole, dha to wjele njerēka“, wotmolwi pschekupž, „pschindžcže jeno řař a wubjercže febi pola mje tworow tať wjele a tať řjane hačž chzeče. San řo nad tym řpodžiwa a dže řařo do jeho klawow a wustwola febi řařo brabantřke řlepy, jara řjane. A drusy pschekupžy w mēře, kiž bēchu řluscheli, kaťke bē tōn řprawny San njesbože mēł, pořticžowachu jemu tež twory hjes pjenjes, a to tať řadne a řjane, so febi San njemōžesehe řanyh řjensřich řadacž. San njebē hišcže řenje tať řjane twory hromadže mēł, a tať wjele. „S tymi tworami je hōdno, so s nimi do wulkeho mēsta na wiki džesč“, džesche jedyn pschecžel k njemu, „dži s nimi do řassela na mařu.“ — řassel je hłowne mēsto w řeřsenskej, hdyž bē San rođeny. — „To řo řamo rořemi, so mařch na tajkim dalokim pucžowanju wjele wudawčow; ale k temu řu tež te řlepy w tamnym řraju wjele drožřche, hačž pola nař. A taťke twory, kaťkež ty tōn rař mařch, tajřich tam wēřcže wjele njebudže, abo řnawo žane, řhiba twoje.“

A kať bēchu jemu radžili, tať wón cžinjesehe; duž džesche se řwojimi tworami do řassela na mařu. Duzy mēřesehe řhwile dořč, wschitko a wschelko pschemyřlicž, a kať droho dyrbi řohcž řwojich řleprow pschedawacž. A jemu řo wali jaťo cžeřki řamjeň na wutrobu, hdyž pomyřli: to je tola tež hrēch a paduchštwō, hdyž řwoje twory jenemu drožřcho pschedawajšch, hačž druhemu. Ty řy sa řwoje twory pschezo wjazy řadať, hačž řu winojte byle, a řy jo tež brať, hdyž řu cži jo dali; druhim pať, kiž řu tu wēř rořmili, řy je ty tunischo wostajil. Se to prawje? Řřesččan njedyřbi řhačž a řudacž; to pať řym ja cžinił. Wōh je teho dla moju řkōřč domapřtal: a řudžo řu mje řařo wujebali a wobřranjli. Teho dla, mōj luby Božo, wodať mi, ja to řenje wjazy cžinicž njebudu; a dať mi móž, so byh řwēřny a řprawny byl a řwōj řlub džeržal!

(Pschichodnje dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

Mēr na řemi! Tať řmy w řandženyh řwjatyh dnjach řluscheli a řpěwali. Wo mēr na řemi a wořebje w našchim wōtznym řraju pořřny kōždu njedželu w Božim domje. Řunje nětko je tuta proštwā tať nusna. Štrařny duch njemēra a njespořojnosče řbēha wschudžom w řwēcže řwoju hłowu. Cži, kiž na řnamjenja cžařa ředžbuja, prascheja řo huřto w řrudobje a bojōřči: Sčto s teho budže? Řēdy je wulka wōjna w řisřej řkōncžena, hdyž bu řšesčijanske řuřowřke wōjško wot pohansřich řapanow pschewinjene a

